

Laidiens: 04.07.1995., Nr. 100

Ministru kabineta noteikumi nr. 157

(prot. nr.34, 28.§) Rīgā 1995.gada 20.jūnijā

Noteikumi par Latvijas pilsonības zaudēšanas un tās atjaunošanas dokumentēšanas kārtību

Izdoti saskaņā ar Pilsonības likuma 26.pantu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā tiek dokumentēta Latvijas pilsonības zaudēšana, ja pilsonis no tās atsakās, un pilsonības atņemšana, kā arī tās atjaunošana pēc personas lūguma.

Šie noteikumi nosaka arī personu un valsts institūciju tiesības un pienākumus, kā arī informācijas pārbaudes kārtību šajā procesā.

II. Kārtība, kādā tiek dokumentēta atteikšanās no Latvijas pilsonības

2. Latvijas pilsonis, kura dzīvesvieta ir Latvija un kurš vēlas atteikties no Latvijas pilsonības, iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības (tālāk tekstā — "iesniegums") saskaņā ar 1.pielikumu iesniedz Pilsonības un imigrācijas departamenta (tālāk tekstā — "departaments") rajona nodaļā pēc savas dzīvesvietas.

3. Latvijas pilsonis, kura dzīvesvieta ir ārpus Latvijas un kurš vēlas atteikties no Latvijas pilsonības, iesniegumu iesniedz personīgi departamentā vai attiecīgajā ārvalstī esošajā vai (ja tādas nav) tuvākajā Latvijas Republikas diplomātiskajā pārstāvniecībā (konsulārajā iestādē), kura to nosūta departamentam.

4. Iesniegumu par savu bērnu (arī adoptēto) vecumā no 14 līdz 18 gadiem atteikšanos no Latvijas pilsonības persona var iesniegt tikai ar šo nepilngadīgo bērnu rakstveida piekrišanu, bet, ja bērni ir vecumā līdz 14 gadiem, — tikai ar otra vecāka piekrišanu, ja viņam vecāku vara nav atņemta ar tiesas spriedumu vai pārtraukta sakarā ar tiesas spriedumu viņa gara slimības vai plānprātības dēļ.

5. Persona, iesniedzot iesniegumu, uzrāda personu apliecinošu dokumentu — pasi vai citu starptautiski atzītu personu apliecinošu dokumentu — un iesniegumam pievieno divas fotogrāfijas (3 x 4 cm), dzimšanas apliecības kopiju, izziņu no pastāvīgās dzīvesvietas, dokumentu, kas apliecina, kuras citas valsts pilsonība (pavalstniecība) personai jau ir vai kuras citas valsts pilsonība (pavalstniecība) tiek garantēta, un kvīti par valsts nodevas 15 latu apmērā samaksu.

6. Ārvalstīs izdoto dokumentu kopijām (izrakstiem), kuras persona iesniedz departamentā vai tā rajona nodaļā, jābūt apliecinātām (legalizētām) attiecīgajā ārvalstī esošajā vai (ja tādas nav) tuvākajā Latvijas Republikas diplomātiskajā pārstāvniecībā (konsulārajā iestādē), ja Latvijas Republikai saistošajos starptautiskajos līgumos nav noteikta citāda kārtība.

7. Pēc iesnieguma saņemšanas departamentā vai tā rajona nodaļā iekārto pārbaudes lietu. Ja iesniegums iesniegts departamenta rajona nodaļā, tās priekšnieks nodrošina iesnieguma pārbaudi un lietu kopā ar savu atzinumu par lietas iespējamo tālāko virzību nosūta departamentam. Departamenta direktors ir tiesīgs nosūtīt rajona nodaļai pārbaudes turpināšanai departamenta centrālajā aparātā iekārtotu pārbaudes lietu. (Šis noteikumu punkts attiecas arī uz gadījumiem, kad departaments izskata materiālus par Latvijas pilsonības atņemšanu vai atjaunošanu.)

8. Departamenta darbinieks (ierēdnis), sagatavojot materiālus par atteikšanos no Latvijas pilsonības, pārbauda sniegto ziņu pareizību, uzaicina iesniedzēju uz pārrunām un pieprasa no viņa, kā arī valsts un pašvaldību institūcijām informāciju un dokumentus, kas apliecina, ka iesniedzējam nav šķēršļu, kas varētu būt par pamatu iesnieguma noraidīšanai saskaņā ar Pilsonības likuma 23.panta otrās daļas nosacījumiem.

Departamenta darbinieks (ierēdnis) pieprasa no attiecīgās Iekšlietu ministrijas struktūrvienības ziņas par krimināllietām, kurās šo noteikumu 2. un 3.punktā minētās personas ir aizdomās turētie, apsūdzētie vai tiesājamie.

Valsts un pašvaldību institūcijām ir pienākums sniegt atbildi viena mēneša laikā.

9. Pamatojoties uz personas lietā savākto dokumentu pārbaudi, departamenta darbinieks (ierēdnis) sagatavo šādu motivēta lēmuma projektu:

9.1. atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu sakarā ar atteikšanos no tās;

9.2. noraidīt iesniegumu sakarā ar to, ka iesniedzējs nav izpildījis obligātā valsts dienesta pienākumu vai citas saistības pret Latvijas Republiku.

10. Departamenta darbinieks (ierēdnis) pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas ne vēlāk kā triju mēnešu laikā sagatavo attiecīgā lēmuma projektu.

11. Lēmumu atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu sakarā ar atteikšanos no Latvijas pilsonības un lēmumu par iesnieguma noraidījumu divu nedēļu laikā pēc šo noteikumu 10.punktā minētā lēmuma projekta sagatavošanas pieņem iekšlietu ministrs.

12. Lēmumu atzīt Latvijā dzīvojošu personu par Latvijas pilsonību zaudējušu vai lēmumu par iesnieguma noraidījumu departaments nosūta attiecīgajai rajona nodaļai, kas:

12.1. ne vēlāk kā piecu dienu laikā paziņo iesniedzējam par lēmuma pieņemšanu un uzaicina viņu ierasties, lai pabeigtu lietas noformēšanu;

12.2. Latvijā dzīvojošām personām, kuru iesniegums apmierināts, uzturēšanos Latvijā noformē saskaņā ar likumos un citos normatīvajos aktos noteikto kārtību par ārvalstnieku un bezvalstnieku uzturēšanos Latvijā;

12.3. nodrošina attiecīgo grozījumu izdarišanu Iedzīvotāju reģistra pirmuzskaites dokumentos un nodod šo informāciju centrālajai datu bāzei;

12.4. pret parakstu izsniedz lēmumu atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu vai motivētu lēmumu par iesnieguma noraidījumu.

13. Ja ir pieņemts lēmums atzīt personu par Latvijas pilsonību zaudējušu, attiecīgajai personai ir pienākums nodot Latvijas Republikas pilsoņa pasi.

14. Lēmumu atzīt ārvalstīs dzīvojošu personu par Latvijas pilsonību zaudējušu departaments nosūta attiecīgajā ārvalstī esošajai vai (ja tādas nav) tuvākajai Latvijas Republikas diplomātiskajai pārstāvniecībai (konsulārajai iestādei), kas fiksē izmaiņas attiecīgajos dokumentos, anulē Latvijas Republikas pilsoņa pasi un par visām izmaiņām ziņo departamentam.

Ja ir pieņemts lēmums atzīt ārvalstīs dzīvojošu personu par Latvijas pilsonību zaudējušu un šī persona Latvijas Republikas pilsoņa pasi saņēmusi Latvijā, attiecīgajai personai ir pienākums Latvijas Republikas pilsoņa pasi nodot attiecīgajā ārvalstī esošajā vai (ja tādas nav) tuvākajā Latvijas Republikas diplomātiskajā pārstāvniecībā (konsulārajā iestādē), kas ar attiecīgu spiediogu vai caurdurot pasi anulē un kopā ar anulēšanas protokola kopiju nosūta norakstīšanai pases izdevējiestādei Latvijā.

15. Lēmumu par iesnieguma noraidījumu var pārsūdzēt tiesā.

16. Persona, kuras iesniegums ir noraidīts, to var vispārējā kārtībā iesniegt atkārtoti, ja vairs nav pamata iesniegumu noraidīt.

III. Kārtība, kādā tiek dokumentēta Latvijas pilsonības atņemšana

17. Jautājumu par Latvijas pilsonības atņemšanu departaments var sākt izskatīt pēc savas iniciatīvas, citu valsts vai pašvaldības institūciju ierosinājuma, kā arī pēc atsevišķu personu ierosinājuma tikai tad, ja ir dati, kas atbilst Pilsonības likuma 24.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktā minētajiem gadījumiem.

18. Departaments noskaidro, vai uz attiecīgo personu attiecas Pilsonības likuma Pārejas noteikumu 2.punktā minētais nosacījums.

19. Departamenta darbinieks (ierēdnis), uzsākot pārbaudi, pieprasa no arhīviem, valsts, pašvaldību institūcijām un citām institūcijām informāciju (dokumentus), kas apstiprina, ka uz attiecīgo personu attiecas kāds no Pilsonības likuma 24.panta pirmajā daļā minētajiem gadījumiem.

Ja pārbaudē apstiprinās minētie likuma nosacījumi, departamenta darbinieks (ierēdnis) uzaicina attiecīgo personu sniegt paskaidrojumus un iesniegt nepieciešamos dokumentus.

Pirms lietas nodošanas iekšlietu ministram lēmuma pieņemšanai attiecīgā persona ir tiesīga departamenta darbinieka (ierēdņa) noteiktajā laikā iepazīties ar pārbaudes materiāliem vai izdarīt to kopīgi ar zvērinātu advokātu.

20. Personas izvairīšanās vai atteikšanās sniegt paskaidrojumu nevar būt par iemeslu, lai netiktu pieņemts lēmums iesniegt Rīgas apgabaltiesā prasību par Latvijas pilsonības atņemšanu vai lēmums par pārbaudes izbeigšanu sakarā ar to, ka nav konstatēti apstākļi, kuri varētu būt par pamatu Latvijas pilsonības atņemšanai.

21. Veicot pārbaudi gadījumos, kad ir pamats uzskatīt, ka Latvijas pilsonis ieguvis citas valsts pilsonību (pavalstniecību), bet nav iesniedzis iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības (Pilsonības likuma 24.panta pirmās daļas 1.punkts), departamenta darbinieks (ierēdnis) noskaidro:

21.1. vai dati par to, ka persona iesniegumu par atteikšanos no Latvijas pilsonības nav iesniegusi, atbilst patiesībai;

21.2. kad, kādas valsts pilsonību (pavalstniecību) persona ir ieguvusi un vai tā ir piešķirta arī attiecīgās personas nepilngadīgajiem bērniem;

- 21.3. ar kādiem citas valsts oficiālas iestādes vai attiecīgajā ārvalstī esošās vai (ja tādas nav) tuvākās Latvijas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības (konsulārās iestādes) dokumentiem un citiem dokumentiem ir apstiprināts fakts, ka attiecīgā persona ir ieguvusi citas valsts pilsonību (pavalstniecību);
- 21.4. kuras personas uzaicināmas tiesā liecības sniegšanai lietā par Latvijas pilsonības atņemšanu.
22. Veicot pārbaudi gadījumos, kad ir pamats uzskatīt, ka Latvijas pilsonis bez Ministru kabineta atļaujas dien ārvalsts bruņotajos spēkos, iekšējā karaspēkā, drošības dienestā, policijā (milicijā) vai tieslietu institūciju dienestā, departamenta darbinieks (ierēdnis) noskaidro:
- 22.1. personas pastāvīgās uzturēšanās vietu un uzturēšanās laiku ārpus Latvijas;
- 22.2. vai uz personu (ja tai ir dubulta pilsonība un tā pastāvīgi dzīvo ārpus Latvijas) attiecas Pilsonības likuma Pārejas noteikumu 2.punktā minētais nosacījums;
- 22.3. vai persona ir griezusies Ministru kabinetā ar lūgumu atļaut strādāt Pilsonības likuma 24.panta pirmās daļas 2.punktā minētajos ārvalstu dienestos;
- 22.4. ar kādiem citas valsts oficiālas iestādes vai attiecīgajā ārvalstī esošās vai (ja tādas nav) tuvākās Latvijas Republikas diplomātiskās pārstāvniecības (konsulārās iestādes) dokumentiem un citiem dokumentiem apstiprināts fakts, ka persona dien ārvalsts bruņotajos spēkos, iekšējā karaspēkā, drošības dienestā, policijā (milicijā) vai tieslietu institūciju dienestā (kādā, kur, no kāda laika);
- 22.5. kuras personas uzaicināmas tiesā liecības sniegšanai lietā par Latvijas pilsonības atņemšanu.
23. Veicot pārbaudi gadījumos, kad ir pamats uzskatīt, ka persona, apliecinot savu piederību pie Latvijas pilsonības vai naturalizējoties, ir sniegusi par sevi apzināti nepatiesas ziņas, tādējādi nepamatoti iegūstot Latvijas pilsonību, departamenta darbinieks (ierēdnis) noskaidro:
- 23.1. kuras no sniegtajām ziņām ir nepatiesas;
- 23.2. kas liecina par to, ka nepatiesās ziņas persona ir sniegusi apzināti;
- 23.3. vai pēc Latvijas pilsonības iegūšanas, sniedzot nepatiesas ziņas, nav pagājis Pilsonības likuma 24.panta pirmajā daļā paredzētais piecu gadu termiņš;
- 23.4. vai pilsonības piešķiršana ir bijusi attiecināta arī uz attiecīgās personas bērniem;
- 23.5. kuras personas uzaicināmas tiesā liecības sniegšanai lietā par Latvijas pilsonības atņemšanu.
24. Departamenta darbinieks (ierēdnis) pārbaudi sakarā ar Latvijas pilsonības atņemšanu veic trīs mēnešu laikā, bet gadījumos, kad nepieciešama sarakste ar ārvalstīm, iekšlietu ministrs šo termiņu var pagarināt.
25. Pamatojoties uz personas lietā savākto dokumentu pārbaudi, departamenta darbinieks (ierēdnis) sagatavo motivētu iekšlietu ministra lēmuma projektu par:
- 25.1. apstākļu konstatēšanu, kuri dod pamatu celt prasību tiesā par Latvijas pilsonības atņemšanu;
- 25.2. pārbaudes lietas izbeigšanu sakarā ar to, ka nav konstatēti apstākļi, kuri varētu būt par pamatu Latvijas pilsonības atņemšanai.
26. Departamenta darbinieks (ierēdnis) pēc tam, kad saņemts iekšlietu ministra lēmums par materiālu iesniegšanu tiesā Latvijas pilsonības atņemšanai, 10 dienu laikā noformē un iesniedz attiecīgu departamenta direktora vai viņa vietnieka parakstītu prasības pieteikumu Rīgas apgabaltiesai.